

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Reunaehdot ennallistamissuunnitelman laatimiseen

13.3.2025

1. Luontoarvot ja kilpailukyky Suomen suunnitelman ytimenä

- Suunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi käytettävät keinot, kohteiden valinta ja niiden priorisointi ovat jäsenmaiden päätettävissä
- Vapaaehtoiset keinot ovat keskeinen osa keinovalikoimaa. Hyödynnetään olemassa olevia luonnon tilan parantamisen kokemuksia ja ohjauskeinoja (METSO, Helmi, Nousu, Ahti, Sotka, metsätalouden luonnonhoidon käytännöt, VHS, MHS)
- Hyödynnetään asetuksen sallimat joustomahdollisuudet Suomen kannalta parhaalla tavalla
- Pyritään pääsääntöisesti monivaikutteisiin toimiin, joilla tavoitellaan samanaikaisesti useamman tavoitteen toteutumista sekä tunnistetaan synergiat ilmastotoimien kanssa. Esimerkiksi aluetta voidaan hyödyntää talouskäytössä ja samalla parantaa luonnon tilaa.
- Suojelualueilla ja valtionmailla tehtäviä toimia priorisoidaan toimeenpanon alkuvaiheessa
- Otetaan ennallistamistoimien suunnittelussa tasapainoisella tavalla huomioon myös luonnonvarojen kestävän käytön, ruuantuotannon, elinkeinotoiminnan, kaupunkirakenteen kehittämisen sekä muun alueiden käytön tarpeet ennallistamisasetuksen mukaisesti.
- Suunnitelmassa yhteensovitetään ennallistamistavoitteet, elinkeinovaikutukset ja Suomen yritysten kilpailukyky

2. Suunnitelma laaditaan asetuksen ja näiden periaatteiden mukaisesti ja yhteistyössä

- Valmistelu tehdään avoimesti ja yhdessä eri ministeriöiden kesken
- Suunnitelman laatimisessa tarkastellaan erilaisia vaihtoehtoja huomioiden suorat ja välilliset kustannukset, huoltovarmuus ja omavaraisuus.
- Poliittinen valmistelu kytketään valmisteluun ohjausryhmän ja PEYH-ministerityöryhmän kautta. Nämä reunaehdot ohjaavat ennallistamissuunnitelman laadintaa. Lopulliset valinnat linjataan poliittisessa päätöksenteossa.
- Luontotyyppien suotuisaa viitealaa (FRA) määriteltäessä vertailuarvoksi valitaan lähtökohtaisesti luontotyyppien pinta-alat vuonna 1995. Teemaryhmät voivat esittää hyväksyttäväksi muuta referenssiarvoa ohjausryhmälle luontotyypeittäin.
- Luontotyyppien suotuisat viitealat ja ennallistamisen tarve arvioidaan teemaryhmissä asiantuntijantyönä ja perustuen kaikkeen käytettävissä olevaan tutkimus-, seuranta ja inventointitietoon.
- Laajapinta-alaisten/merkittävimpien metsäisten direktiiviluontotyyppien määritelmien tulkintaa tarkastellaan ja selkeytetään Natura-verkoston ulkopuolella lähtökohtana EU:n alkuperäiset määritelmät
- Luonto- ja lintudirektiivin raportoinnissa käytettävistä määritelmistä ja raportoinnin tuloksista ei voida suoraan johtaa ennallistamistavoitteita kansalliseen suunnitelmaan.
- Ennallistamissuunnitelmassa huomioidaan laajasti yhteiskunnalliset tavoitteet
- Priorisoidaan valmistelua keskittymällä nyt vuoteen 2030 ulottuvan ennallistamissuunnitelman osan valmisteluun ja vuoteen 2050 ulottuva osa suunnitelmasta laaditaan strategisemmalla tasolla
- Ollaan vuorovaikutuksessa EU komission sekä muiden jäsenmaiden kanssa

3. Suunnitellut toimet ovat oikeudenmukaisia ja niiden vaikutukset on arvioitu

- Valittavien toimien hyväksyttävyyden ja oikeudenmukaisuuden varmistetaan
- Yhteensovitaan erilaiset näkemykset laajapohjaisen osallistamisen avulla
- Huolehditaan kansalaisten perusoikeuksien toteutumisesta
- Jatkuvana työnä arvioidaan
 - Kansallisen ennallistamissuunnitelman ympäristö-, taloudelliset ja muut vaikutukset
 - Suunniteltujen toimien vaikutuksia eri sektorien toimintaympäristöön ja kilpailukykyyn monipuolisesti
- Suunniteltujen toimien kansantaloudellisia, aluetaloudellisia sekä maaseutuvaikutuksia arvioidaan

4. Julkisen rahoituksen käyttö on kustannustehokasta, vaikuttavaa ja uusia rahoituskeinoja mahdollistava

- Tavoitteiden toteuttamiseksi valitaan käytössä olevista ja uusista toimista kustannustehokkaimmat keinot
- Minimoidaan kustannusvaikutukset: Nykytoimien mittakaavaa ja resursseja pyritään kasvattamaan kustannustehokkaasti
- Toimitaan aktiivisesti EU-rahoituksen kotiuttamiseksi ennallistamissuunnitelman toimeenpanoon
- Suunnitelman toimeenpano edellyttää:
 - Kustannustehokkuutta julkisen rahoituksen käytössä
 - Monipuolisten rahoitusratkaisujen ml. yksityisen rahoituksen hakemista toimeenpanon varmistamiseksi
- Huolehditaan, että suunnitelma on toteuttamiskelpoinen kulloinkin käytössä olevilla keinoilla ja resursseilla
- Kansallisen ennallistamissuunnitelman toteutus julkisella rahoituksella sopeutetaan eduskunnan vuosittain päättämän valtion budjetin mukaiseksi